

Μια σχέση εμπιστοσύνης
στη σκιά των εκσυγχρονιστών, με τους
οποίους δεν ταυτίστηκε ποτέ

Από το '94 στο... μπλοκάκι του Σημίτη

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Μια φορά τον μήνα περίπου, ένα υπουργικό αποκίνητο σταματάει διακριτικά μερικά τετράγωνα απόσταση από ένα κουρέιο στην Καλλιθέα. Ο επιβάτης ήθως με σακάκι και πουζόμιο, χωρίς γραβάτα, προσηλώνει το βλέμμα του επάνω στο κούρεο να διαφυλάξει την ανωνυμία του. Το γεγονός αυτό του επιτρέπει να συνυπάρχει ανεπίσημος με τους άλλους πελάτες, να ακούει τις συζητήσεις κι έτσι να «πιάνει κλίμα», κατά το γνωστό λάθος των πολιτικών.

Ο ελικόπτερος του εν λόγω κουρέιου της Νότιας Αθήνας δεν είναι άλλος από τον υπουργό Δημόσιας Τάξης Μιχάλη Χρυσόχοιδη. Ο Χρυσόχοιδης εξελέγη έκτος στην Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ το περασμένο Σαββατοκύριακο, με αποτέλεσμα να ανηστείται το όνομά του για το Ε.Γ. του Κινήματος. Η σειρά εκλογής του προκάλεσε - ευχάριστη ή δυσάρεστη - έκπληξη σε ορισμένους, όχι όμως και στον ίδιο. Το τρίήμερο του συνέδριου στους διαδρόμους του ΟΑΚΑ, οι σύνεδροι που τον πλησίαζαν του έλεγαν περίπου το ίδιο πράγμα: «Είσαι ό,τι κι εμείς».

Κούρεμα «ινκόγκνιτο»...

Η φράση... πως και το μηνιαίο κούρεμα «ινκόγκνιτο», φωτογραφίζει το πολιτικό πρόσωπο του.

Χρυσόχοιδη. Ο δικηγόρος από τη Βέροια είναι μέλος του ΠΑΣΟΚ από τα φοιτητικά του χρόνια και θεωρείται «γέννημα θρέμμα» της βίας. Διακρίθηκε ως γραμματέας της Νομαρχιακής Επιτροπής Ημαθίας τη δεκαετία του '80 και είχε αργή αλλά σταθερή άνοδο. Νομάρχης Καρδίτσας το 1987, βουλευτής Ημαθίας το 1989, εξελέγη μέλος της Κ.Ε. για πρώτη φορά στο 2ο Συνέδριο του 1990. Πέρα από κομματικές περιγραμμές, ο Χρυσόχοιδης διατηρεί έναν αυλό τρόπο συμπεριφοράς, που έχει απήχηση στο ΠΑΣΟΚ. Ο ίδιος είναι το είδος του πολιτικού που δεν είναι μόνο προσεγγίσιμος, αλλά επιδιώκει την επαφή - ή, κατά την ιστορική ΠΑΣΟΚική ορολογία, τη «ζύμωση». Όπως πολλοί βουλευτές από την επαρχία, επιστρέφει κάθε Σαββατοκύριακο στην εκλογική του περιφέρεια, μετέχοντας ενεργά στην τοπική ζωή.

Υφυπουργός Εμπορίου

Πρωτομήκη στην κυβέρνηση το '94 ως υφυπουργός Εμπορίου που υπαγόταν στο τότε υπουργείο Βιομηχανίας, Υπουργός Βιομηχανίας ήταν ο Κώστας Σημίτης, με τον οποίο ο Χρυσόχοιδης δεν είχε μέχρι εκείνη τη στιγμή καμία επαφή. Προς έκπληξη του υφυπουργού του, ο ευγενής και απόμακρος Σημίτης του ανέθεσε σοβαρές και εκτεταμένες αρμοδιότητες, αν και δεν τον ήξερε. Ο Χρυσόχοιδης βρέθηκε επίσης αντιμέτωπος με το περίφημο μυλοκίκο του μετέπειτα Πρωθυπουργού. Στις συναντήσεις τους κάθε Πέμπτη, όταν ο Χρυσόχοιδης ανέβαινε από το γραφείο

του, στην Πλατεία Κάνιγγος, στη Μιχαλακοπούλου, ο Σημίτης κατέγραφε αυτά που έπρεπε να γίνουν. Την επόμενη φορά επανερχόταν στη σημείωση κάτω από το όνομα «Χρυσόχοιδης», ρωτώντας τον έκπληκτο υφυπουργό τι έγινε και τι δεν έγινε.

Ήξερε να επιλέγει

Η συστηματικότητα του Σημίτη είναι από τα πράγματα που εντυπωσίασαν τον βουλευτή Ημαθίας. Ο Χρυσόχοιδης επισήμανε επίσης πως, όταν δεχόταν αντικρουόμενες εισηγήσεις, ο Σημίτης επέλεγε εκείνη που θεωρούσε σωστή και όχι εκείνη που υποστήριζε το πρόσωπο με το οποίο είχε πιο στενή σχέση. Η περίοδος εκείνη ήταν παραγωγική, ιδίως από νομοθετικής πλευράς, γεγονός στο οποίο συνέβαλε και η νομική επιμόρφωση του τότε γενικού γραμματέα του υπουργείου Σωκράτη Κοσμίδη (νυν γενικού γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου).

Ο Χρυσόχοιδης παρατήρησε το πείσμα του Σημίτη, την απροθυμία του να οπισθοχωρήσει ή να «λαϊκίσει». Στις συζητήσεις του με τους αγρότες του νομού του κάθε Σαββατοκύριακο, άκουγε τα παράπονά τους, αλλά δεν τους «χάιδευε τα αυτιά». Ο υφυπουργός Εμπορίου διέκρινε επίσης τις ψυχικές δυνάμεις του Σημίτη σε περιόδους κρίσης, όπως την παραίτησή του από το υπουργείο Βιομηχανίας, το φθινόπωρο του '95.

Κοντά στον Ακη

Παρά τη συνύληψή του με το στενό επιτελείο του Σημίτη, σε μια κρίσι-

μη φάση, όταν δηλαδή προετοιμαζόταν μυστικά η διεκδίκηση της πρωθυπουργίας, ο Χρυσόχοιδης δεν ταυτίστηκε πολιτικά με τους λεγόμενους «εκσυγχρονιστές». Για κάποιο διάστημα, ετοποθετείτο μεταξύ των στελεχών επιρροής του Ακη Τσοχατζόπουλου. Ο ίδιος, αν και ξεκαθαρίζει ότι έχει καλή σχέση με τον νυν υπουργό Άμυνας, το αρνείται, αποδίδοντάς το στη θητεία του ως αναπληρωτή γραμματέα Διεθνών Σχέσεων υπό τον Χρήστο Παπουτσιό το 1990.

Το σύμβολο του ΠΑΣΟΚ

Η έκτη θέση του στην Κ.Ε. δεν πανηγυρίστηκε - το αντίθετο μάλλον - από τους «εκσυγχρονιστές», οι οποίοι δεν την οικειοποιήθηκαν. Το γεγονός ότι τα «φαβορί» της ομάδας βρέθηκαν πολύ πιο πίσω στη σταυροδοσία, δεν βοήθησε την ατμόσφαιρα. Είναι θέμα προσωπικό ή πολιτικό; Η αλήθεια είναι πως και ο ίδιος μένει σε κάποια απόσταση. Μια δήλωσή του στην αρχή της χρονιάς για αλλαγή του συμβόλου του ΠΑΣΟΚ έδωσε την εντύπωση ότι ήταν στο πνεύμα των «εκσυγχρονιστών». Η τοποθέτηση όμως αυτή προκάλεσε αντιδράσεις στο ΠΑΣΟΚ και, σε ένδειξη ρεαλισμού, ο Χρυσόχοιδης άλλαξε σιωπηρά γραμμή, υιοθετώντας πιο παραδοσιακές θέσεις για τα εσωκομματικά. Η κοινοματική νομομορφωσύνή απέδωσε καρπούς - δηλαδή ψήφους - στο συνέδριο.

Έστω κι αν δεν «κόλλησε» σε κάποια ομάδα, ο Χρυσόχοιδης είχε ως τώρα την ικανότητα να ελίσσεται ανάμεσα στους «πρωτοκλασάτους» της κυβέρνησης. Αρμονική ήταν η συνεργασία του με τη Βάσω Παπανδρέου, όταν ανέλαβε το υπουργείο Ανάπτυξης, ενώ εκείνη του άφησε μεγάλο πεδίο δραστηριότητας. Παρά τον γνωστό «πόλεμο της ντομάτας», όταν ο πληθωρισμός δεν έπεφτε και στέλεχη του ΥΠΕΘΟ το απέδιδαν στις υψηλές τιμές των οπωροκηπευτικών, η σχέση Χρυσόχοιδη - Παπαντωνίου παρέμεινε σε καλό επίπεδο. Για τον Κώστα Λαλιώτη, ο Χρυσόχοιδης λέει ότι είναι «κομμάτι της ζωής μας». Με τον Γιώργο Παπανδρέου έχει στενή υπουργική συνεργασία και συζητά για το ΠΑΣΟΚ.

«Θα τα καταφέρει στην Κατεχάκη»

Η προσωπική αντίληψη του Πρωθυπουργού για τις ικανότητες του Μιχάλη Χρυσόχοιδη αλλά και η εμπιστοσύνη στα ακεραιότητά του, φάνηκε το 1999, μετά κρίση Οτσαλάν. Η επικοινωνία τους έγινε στο πορτοκαλί τηλέφωνο. «Όπως ξέρει κάποιος ανασχηματισμό και θέλω να πας ο Δημόσιος Τάξης», του είπε ο Σημίτης. «Πρόεδρε, εκεί είναι ο λάκκος με τα φιάτα απάντησε ο Χρυσόχοιδης. «Θα τα καταφέρει...», σχολίασε ο Πρωθυπουργός. Πολιτικός με ισχυρό θυμικό στοιχείο, ο Χρυσόχοιδης πέρασε την πρώτη του εμπειρία στην Κατεχάκη με έναν οξύ πόνο στο στήθος. Τελικά, αποφάσισε να αντιμετωπίσει πολιτικά τα θέματα, καταφεύγοντας στο ένστικτό του. Κατά την εκτίμησή του το μεγαλύτερο πρόβλημα της Ε.Α.Σ. ή η κακή εικόνα από το παρελθόν. Έτσι, προσπάθησε να τονώσει το ηθικό της Αστυνομίας, αλλά και να βελτιώσει τη σχέση της με τον κόσμο. Απαιτητικός με τα αξιωματικούς, ζήτησε αποτελέσματα εξηγήσεις, ενώ οι φωνές από το γραφείο κούγανταν πολλές φορές τα πρωινά στα διαδρόμους.

ΗΓΡΑ και 2004

Η υπουργική θέση ανέδειξε τον Χρυσόχοιδη, αλλά τον έβαλε και στο στόχαστρο Παραδείγματος χάριν, η καλή του σχέση με τη Βάσω Παπανδρέου δεν διατηρήθηκε μετά τη μετακόμισή του στην Κατεχάκη. Η έκτη θέση στην Κ.Ε. ίσως «αποσταθεροποίησε» τις σχέσεις του και με άλλα απελεγμένα «ιστορικά στελέχη». Αντίστοιχες επαφές του με τους ξένους για θέματα όπως αυτό της τρομοκρατίας, ο Χρυσόχοιδης επέλεξε την οδό των καθηκών εξηγήσεων - αντίληψη που κατεγράφη και στην πρώτη συνάντησή του με τον Αμερικανό πρόσηβ Τόμας Μίλερ. Θα επιβιώσει όμως η καλή ατμόσφαιρα, χωρίς υπάρξουν απτά αποτελέσματα; Το ενδιαφέρον της περίπτωσης Χρυσόχοιδη, όπως επισήμαναν και στο Μαξίμ είναι η κοινοματική του απήχηση, ενώ έχει «ένα υπουργείο δύσκολο» και «ιστορικό ντιπαβές στη γενιά της Μεταπολίτευσης». Ως «προοδευτικός ΠΑΣΟΚος», ο Χρυσόχοιδης εκόμισε μια πιο κοινωνιολογική προσέγγιση, με ευαισθησία σε θέματα μεταναστών και την ανθρωπινή διάσταση προβλημάτων όπως τα ναρκωτικά. Πάνη 11η Σεπτεμβρίου και οι απαιτήσεις ασφαλείας της Ολυμπιάδας ανεβάζουν τον πήδημα, εφόσον θα παραμείνει στη θέση του, είναι αν και πώς θα διατηρήσει ο Χρυσόχοιδης την πολιτική του δημοτικία τα έως το 2004.

Από τη Νομαρχιακή της Βέροιας, βουλευτής, πετυχημένος υπουργός και τώρα έκτος στην Κεντρική Επιτροπή